

Utbildningssektionen
Bodil Båvner

Utbildningsdepartementet
10333 STOCKHOLM

Remisspromemoria om möjlighet till betyg från årskurs 4 - efter försöksverksamheten

SKR:s ställningstagande

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) konstaterar att skolhuvudmannens ansvar för skolan resultat och en likvärdig bedömning inte kommer att förändras av remisspromemorians förslag, vilket gör SKR anser att det även fortsatt bör vara huvudmannen, inte rektorn, som ska besluta om betyg i årskurs 4 ska ges eller ej.

Frågan behandlades av SKR:s styrelse 31 januari 2020

SKR beslutade 31 januari 2020 om ett svar på en remisspromemoria om förslag till utökning av pågående försöksverksamhet om betyg i årskurs 4 och 5 samt förslag om att beslut om att sätta betyg från årskurs 4 överläts från skolans huvudman till den enskilda skolan. I föreliggande remisspromemoria, från 27 maj, avstår regeringen från förändringar i försöksverksamheten medan förändringen avseende beslutsnivå kvarstår. I detta remissvar behandlas därför enbart den delen av förslaget.

Bakgrund till SKR:s ställningstagande

I remissvaret från 31 januari angav SKR flera skäl för att beslut om betyg bör fattas av huvudmannen och inte rektorerna. Det handlar om att värna en tydlig styrkedja där ansvar och mandat följs åt. Eftersom huvudmannens ansvar för elevernas resultat och det systematiska kvalitetsarbetet, inklusive det lokala uppföljningssystemet bör det även vara huvudmannen som beslutar om dess utformning, utifrån de nationella riktlinjer som finns. Hur detta system utformas är en del av det kommunala självstyret. En likvärdig bedömning är huvudmannens ansvar, vilket betyder att huvudmannen bör kunna besluta om sammanhållna system, inklusive om betyg ska ges i årskurserna 4 och 5, och även kunna erbjuda olika former av stödstrukturer för att säkra likvärdighet i bedömningar såväl inom som mellan skolor.

Ytterligare skäl är vikten av samsyn, stabilitet och långsiktighet för en framgångsrik skola. Den enskilda skolans arbetssätt bör därför hänga väl ihop med huvudmannens samlade arbete. Det handlar även om att ha strukturer som inte blir för personberoende så att skolans arbetssätt präglas av kontinuitet och långsiktighet. Risken för ryckighet ökar om beslut av betyg eller ej fattas av den enskilda rektorn, på årsbasis.

Ovanstående skäl utvecklades i remissvaret från 31 januari 2020. Sammantaget konstaterar SKR att huvudmannens ansvar avseende elevernas resultat, likvärdig bedömning, stabila strukturer och det systematiska kvalitetsarbetet leder till att det inte enbart kan vara den enskilda rektorn som kan besluta om huruvida betyg ska ges eller ej, utan hänsyn behöver tas till att skolan i övrigt följer de system som huvudmannen väljer att använda.

Förslaget från tidigare remisspromemoria kvarstår

I den nya remisspromemorian finns vissa av SKR:s tidigare invändningar enligt ovan behandlade i bakgrunden till förslaget. Till exempel anger regeringen att det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för utbildningen och att förslaget kommer att kunna få konsekvenser för huvudmannarens systematiska kvalitetsarbete, fördelning av lärarresurser och beslut om kompetensutveckling. Samtidigt kvarstår förslaget om att det är rektorn som ska fatta beslutet om betyg ska ges eller ej, och att huvudmannen ska kunna ta detta ansvar genom att vara informerad senast 30 april om rektorernas beslut. Det ställs inga formkrav på hur ett sådant beslut ska meddelas. De invändningar som SKR framfört avseende betydelsen av stabilitet och långsiktighet för en god skolutveckling behandlas inte.

Eftersom förslagen är de samma som SKR invände emot i remissvaret från 31 januari kvarstår den bedömning som då gjordes om att beslut om betyg i årskurs 4 och 5 bör fattas på huvudmannanivå. För skäl till denna bedömning hänvisas till tidigare remissvar.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Knape
Ordförande

Särskilt yttrande lämnades av Vänsterpartiet, se bilaga.

Arbetsutskottet
2020-09-01

Särskilt yttrande från Vänsterpartiet

Möjlighet till betyg från årskurs 4 – efter försöksverksamheten

Vänsterpartiet avsåg redan i våras förslaget om att utöka försöket med betyg i åk 4 och 5. Vi lämnade ett särskilt yttrande då och vi står fast vid det.

Vänsterpartiet står inte bakom remissvaret som vill förändra beslutsnivån gällande möjlighet till betyg från årskurs 4. Vi tycker att det är bra, som regeringen föreslår, att det borde vara varje enskild skola och i förlängningen rektorn som ska ta beslutet - inte huvudmannen.